

Lovforslaget, skulde det være den, at Lovforslaget ikke er omfattende nok. Der findes ogsaa andre Virksomheder med Natarbejde, hvor dette ikke er paakrævet som en Samfundsnødvendighed. Jeg tænker særlig paa Bogtryktaget, paa den Mængde Morgenblade og Søndagsnumre, der fremstilles ved Natarbejde. Dette Fag er i Forvejen ret sundhedsfarligt; og nu paaføres desuden Fagets Arbejdere den legemlige og sjælelige Lidelse, som Natarbejde udviklarlig medfører. Det er ingen Samfundsnødvendighed, at vi faar Morgenblade og Søndagsnumre fremstillet ved Natarbejde. Samfundet vil udmærket godt kunne bestaa og funktionere uden det. Det bliver et Savn, det skal erkendes, ikke at kunne faa sine Morgenaviser, men det betyder saa uendelig lidt i Sammenligning med det Gode, som Afskaffelse af Natarbejde vil betyde for dette Fags Arbejdere og i øvrigt for alle andre, der er knyttede til Bladvirksomhed. Det er dog ikke min Mening at ville kæde dette Spørgsmaal sammen med det foreliggende Lovforslag. Jeg ønsker dette gennemført for sig og snarest muligt. Jeg har blot med disse Ord villet opfordre den højtærede Minister til at gaa videre ad den her betraadte Vej og forbyde Natarbejde, hvor det ikke er samfundsnødvendigt eller nødvendigt af rent tekniske Grunde. Og i første Linie vil jeg da opfordre den højtærede Minister til at overveje Betimeligheden af et Forbud mod Natarbejde i Bogtryktaget.

Til Slutning vil jeg gerne gøre en lille Bemærkning i Anledning af § 9, hvori den højtærede Indenrigsminister bemyndiges til at optrykke den bestaaende Lov om Bagerivirksomhed med de Ændringer, der er en Følge af dette Lovforslags Vedtagelse. Jeg vil gerne henstille, at Ændringerne trykkes med Kursiv eller paa anden Maade fremhæves, saa man let bliver i Stand til at skelne mellem det nye og det hidtidige. Det vilde være ønskeligt, at det skete alle Vegne, hvor der vedtages Ændringer i bestaaende Love. Det vilde være en uhyre Lettelse for dem, der i det praktiske Liv har med disse Love at gøre. Hermed skal jeg tillade mig paa mit Partis Vegne at anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig og velvillig Behandling.

Ivar Berendsen: Efter at Partiet Venstres Ordfører (Jensen-Sønderup) har udtalt dette Partis principielle Tilslutning til Lovforslaget, om end ikke i alle Enkeltheder, saaledes som det foreligger, er

der den største Sandsynlighed, ja næsten Sikkerhed for, at dette Lovforslag — ligesom det forrige sociale Lovforslag, vi behandlede i Gaar, nemlig Forslaget om 8 Timers-Arbejdsdag i Virksomheder med kontinuerlig Drift — vil blive Lov i Danmark. Jeg skal følgelig kun ganske kort sige, at vi for vort Vedkommende slutter os til Lovforslaget. Vi gør det ud fra de Betragtninger, der er gjorte gældende af Fabrikdirektoratet, og ikke mindst ud fra de Betragtninger, som Fabrikinspektør Fru Arenholt har gjort gældende særlig om Lærlingene. Derimod maa jeg have Lov at sige, at de Andragender, der foreligger fra de egentlige interesseredes Organisationer, ikke har været egnede til at virke særlig overbevisende. For Bagernes Vedkommende skal jeg indskrænke mig til at sige, at man kan jo tage det friske Brød fra en Befolkning uden samtidig at være ubehagelig imod den; det er ikke nødvendigt at gøre begge Dele. Men det er jo en mindre Ting. Bagernes Motivering er efter vor Mening den rette: at de, der har tvungen Natarbejde paa denne Maade og derved hver Nat drages bort fra deres Hjem, er blevet en Art Arbejdere af anden Klasse. Vi finder, at Fabrikdirektoratet har Ret i at fremdrage netop denne Side af Sagen og at markere den paa denne Maade.

Derimod maa man Hensyn til Andragendet fra Bagermestrenes Organisation paa flere Punkter være noget forbavset. Det er jo mærkeligt, at man, naar man under en Drøftelse af, hvorvidt et Fag er mere eller mindre sundhedsfarligt og bevirker flere eller færre Dødsfald paa Grund af Natarbejde, kommer til det Resultat, at det er, om end ikke i saa høj Grad som det paastaas, sundhedsfarligt, drager den Slutning, at man skal fortsætte paa den sundhedsfarlige Maade, fordi der er andre Fag, der har større Dødelighed eller Sygelighed, i Stedet for at drage den almindelige menneskelige Slutning, at naar der overhovedet er en Sundhedsfarlighed eller en Udsættelse for større Dødelighed end den normale, saa bør alle den Art Virksomheder høre op med en saadan Arbejdsmaade. At Bagerierne skal betragte det som en særlig Ære eller Glæde at være de første dertil, kan man ikke forlange; men at de ikke anvender Argumentet just modsat af den Maade, hvorpaa man i almindelig daglig, ikke blot human, men ogsaa blot logisk Tænkning benytter det, kunde man dog forlange af en Organisation.